

Metody badań jakościowych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metody badań jakościowych
Kod przedmiotu	14.2-WP-SOCP-MBJ-C_pNadGenLXR1
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami podejścia jakościowego w badaniach społecznych. Celem zajęć jest charakterystyka wybranych metod i technik badań jakościowych (m. in. obserwacja, wywiady pogłębione, zogniskowane wywiady grupowe, jakościowa analiza treści, metoda biograficzna).

Wymagania wstępne

Student powinien mieć zaliczony kurs z Elementów metodologii oraz Metod badań ilościowych.

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny wykładu:

1. Socjologia jakościowa „humanistyczna”, założenia teoretyczne i metodologiczne.
2. Badania jakościowe i ilościowe, podobieństwa i różnice.
3. Założenia metody teorii ugruntowanej
4. Jakościowe metody i techniki poznawania rzeczywistości społecznej i analizowania uzyskanych wyników (wywiady jakościowe, metoda analizy dokumentów osobistych, metoda biograficzna, elementy socjologii wizualnej, studium przypadku, monografie terenowe, badania etnograficzne, eksperymenty).
5. Etyka badań jakościowych.
6. Wiarygodność i rzetelność badań jakościowych

Zakres tematyczny ćwiczeń:

1. Metoda obserwacyjna
2. Wywiady pogłębione (IDI)
3. Zogniskowane wywiady grupowe (FGI)
4. Analiza treści

Metody kształcenia

Wykład: Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, dyskusja

Ćwiczenia: Praca z materiałem źródłowym, praca z tekstem, praca w grupach

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada podstawową wiedzę o metodach badania różnicowania kulturowego i definiuje na tej podstawie problemy badawcze do wyjaśnienia	• K_W14	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć	• Wykład • Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna podstawowe metody i techniki badań jakościowych oraz wie jak je dobrać w celu rozwiązania postawionych przez siebie prostych problemów badawczych	• K_W15	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć	• Wykład • Ćwiczenia
Student objaśnia uzyskane za pomocą analiz jakościowych wyniki badań	• K_W16	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć	• Wykład • Ćwiczenia
Student zna podstawowe procedury konceptualizacji i realizacji badania empirycznego z zastosowaniem metod i technik badań jakościowych	• K_W17	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi poprawnie zaprojektować badanie jakościowe w celu wyjaśniania interesujących go zjawisk społecznych	• K_U01	• przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć	• Ćwiczenia
Student potrafi zinterpretować uzyskane wyniki i zaprezentować je w formie raportu i przygotować na jego podstawie wystąpienie	• K_U05	• przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć; aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	• Ćwiczenia
Student przestrzega zasad wymaganych w kodeksach etycznych przy realizacji badań terenowych, a tym samym szanuje godność osób uczestniczących w procesie badawczym (respondentów, informatorów, rozmówców i innych uczestników tego procesu)	• K_K09	• przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć; aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi
Zaliczenie na ocenę	Tak
Egzamin pisemny i ustny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej. Zadania egzaminacyjne w formie pisemnej dotyczą charakterystyki podejścia jakościowego w badaniach społecznych, opisu podstawowych metod i technik prowadzenia badań. W trakcie odpowiedzi ustnych student charakteryzuje przebieg procesu badawczego w celu wyjaśnienia wybranego zjawiska społecznego.
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia)
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu z przedmiotu.

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi
Zaliczenie na ocenę	Tak
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.
Przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć	Studenci przygotowują projekty w grupach, każdorazowo realizując badanie terenowe z wykorzystaniem poznanej metody i techniki badawczej. Oceniana jest zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.

Aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.
Zasady uzyskania oceny końcowej z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z ocen z projektów (70%) i aktywności na zajęciach (30%)*.

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	UWAGI:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

Literatura podstawowa

1. A. Wyka, Badacz społeczny wobec doświadczenia, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1993, s. 11-43.
2. N. Denzin, Y. Lincoln, Metody badań jakościowych t.1,2, Warszawa 2009
3. D. Maison, Zogniskowane wywiady grupowe. Jakościowa metoda badań marketingowych, PWN, Warszawa 2001
4. K. Konecki, Studia z metodologii badań jakościowych. Teoria ugruntowana, Warszawa 2000
5. Dukaczewska-Nałęcz A., Zogniskowane wywiady grupowe – jakościowa technika badawcza, w: Spojrzenie na metodę. Studia z metodologii badań społecznych, (red.) H. Domański, K. Lutyńska, A. Rostocki, IFiS PAN, Warszawa 1999.
6. J. Lutyński, Metody badań społecznych. Wybrane zagadnienia, ŁTN, Łódź 2000, s.308-315.
7. Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów, (red.) M. Malikowski, M. Niezgoda, Tyczyn 1997, t. II, s. 363-408.
8. K. Kaźmierska, Wywiad narracyjny – technika i pojęcia analityczne, w: Biografia a tożsamość narodowa, (red.) M. Czyżewski, P. Piotrowski, A. Rokuszewska-Pawełek, Wyd. UŁ, Łódź 1996, s. 35-44.
9. G. Rosenthal, Rekonstrukcja historii życia. Wybrane zasady generowania opowieści w wywiadach biograficzno-narracyjnych, w: Metoda biograficzna w socjologii, (red.) J. Włodarek, M. Ziółkowski, PWN, Warszawa 1990, s.91-97.
10. S. Pamuła, Metoda analizy zawartości czasopism, WSP, Częstochowa 1996,s. 23-47, s. 105-133.
11. Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów, (red.) M. Malikowski, M. Niezgoda, Tyczyn 1997, t. II, s. 286-363 (jeden, dowolny rozdział T0).
12. Badania empiryczne w socjologii, red. M.Malikowski, M. Niezgoda, tom 1,Tyczyn 1999
13. Badania empiryczne w socjologii, red. M.Malikowski, M. Niezgoda, tom 2,Tyczyn 1997\
14. Lisowska-Magdziarz M., (2006), Analiza zawartości mediów, Kraków
15. Kvale S., (2004), Interviews. Wprowadzenie do jakościowego wywiadu badawczego.

Literatura uzupełniająca

1. M. Prawda, Biograficzne odtwarzanie rzeczywistości (o koncepcji badań biograficznych Fritza Schütze), „Studia Socjologiczne” 1989, nr 4.
2. Szczepański J., (1973), Odmiany czasu teraźniejszego
3. Ch.Frankfort – Nachmias, D. Nachmias, (2004) Metody badawcze w naukach społecznych,
4. E. Babbie, (2003)Badania społeczne w praktyce
5. Nowe metody, nowe podejścia w naukach społecznych, (2004), red. P.B. Sztabiński., F. Sztabiński, Z Sawiński
6. M. Hammersley, P. Atkinson, Metody badań terenowych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2000,

Uwagi

Wybrane zajęcia w ramach ćwiczeń mogą mieć również charakter terenowy.

Zmodyfikowane przez dr Tomasz Kołodziej (ostatnia modyfikacja: 20-07-2016 14:02)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ